

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

REGIDORIA D'EDUCACIÓ

EL GRUP ET NECESSITA, NO ÉS EL MATEIX SI NO HI ESTÀS

NO ET PERDES EL TEU FUTUR!
COMPTEM AMB TU, NO ABANDONES.

1r i 2n curs d'Educació Secundària Obligatòria

A l'escola hem de decidir quin rol adoptarem i quin lloc ocuparà l'alumnat per a **previndre l'absentisme escolar**. Des d'esta iniciativa es considera que ells/es han de situar-se en el centre i formar part activa de les mesures enfocades a la prevenció. A pesar que la situació en este lloc pot resultar complicat en un primer moment, s'advoca pel protagonisme absolut dels i de les joves en les iniciatives per a poder actuar d'una forma efectiva. Alguna cosa que se'ls ha de transmetre.

La manera de treballar sota aquest enfocament en classe és fer que l'alumnat descobrisca el «superpoder» de canviar el món. **Les seues opinions i crítiques compten per a canviar la mecànica de classe**, per això se'ls proposa que els seus suggeriments, crítiques o problemes les facen arribar de manera anònima per a poder tindre-les en compte, encara que les opinions i crítiques són estèrils si no van acompanyades **d'arguments, propostes i suggeriments** que cal posar en pràctica. Per això cal acompanyar en aquest aprenentatge per a poder fer d'esta bústia una eina útil i que servisca tant com millora per a la prevenció de l'absentisme de l'alumnat, com per al bon funcionament de l'aula.

OBJECTIUS

Minimitzar l'absentisme a l'aula

A vegades ens trobem que l'**absentisme de l'alumnat** té a veure amb problemàtiques variades tant a casa com a l'escola. Generant iniciatives encaminades en la participació i l'escolta, oferim eines on puguem **expressar-se i d'esta manera poder previndre situacions que dificulten l'assistència regular a l'aula**.

Que l'alumnat aprenga a pensar i construir

La idea és que les opinions o crítiques, tant les favorables com les desfavorables, siguin recollides mitjançant la bústia assisteix. Tots els suggeriments es depositen en la bústia i setmanalment el revisem. Segur que sovint trobarem suggeriments oposats, per tant, **cada proposta de canvi s'ha de debatre posteriorment.**

És important **recordar-los que han de pensar el que escriuran i que la decisió del grup pot no agradar o no coincidir amb l'opinió d'uns pocs.** Així també estem **treballant l'expressió escrita d'una opinió, l'argumentació, aprenem a idear i comunicar una proposta de millora,** per a tindre en compte als altres, treballem el desenvolupament del sentit crític.

Alumnat lliure, responsable i constructor

Tota novetat sol captar immediatament l'**atenció i l'interés dels nostres alumnes.** És important demostrar que les seues opinions ens importen i que portem les seues propostes a la pràctica. Però igual d'important és deixar que prenguen les seues decisions, que cometen errors i que n'apreguen.

Detectar i previndre possibles situacions de bullying

L'assetjament escolar té un impacte durador en el benestar físic i emocional dels nostres joves a través de les seues variades formes: insults, indiferències, agressions físiques o verbals, ciberassetjament... L'assetjament escolar constant fa que la víctima no trobe una eixida o que la seua eixida siga abandonar i desaparèixer. D'ací la importància de **generar eines preventives.** Canals de comunicació i expressió que oferisquen un **espai de denúncia** i una oportunitat d'abordar el tema i **trobar un aprenentatge per a tots i totes**

POBLACIÓ

Esta activitat va dirigida a l'alumnat de **alumnat de 1r i 2n curs d'Educació Secundària Obligatoria**; es tracta de **joves** que acaben d'arribar a l'etapa de l'adolescència, per això és important tindre en compte les seues característiques i algunes consideracions.

L'adolescència presenta algunes **característiques principals**:

- L'adolescència és una **època ambigua, intermèdia entre la infància i la maduresa**, en la qual es defineix tant el nostre físic com la nostra personalitat. Es tracta d'una època creuada de conflictes.
- Esta és una **edat plena de canvis ràpids** en el seu estat emocional, el mal geni i una gran necessitat per la privacitat, així com la tendència a ser temperamentals, visceral i rebels.
- La necessitat d'establir criteris propis de comportaments fan que els adolescents intenten descobrir realment qui són i com han d'actuar enfront de cada situació nova, la qual cosa els resulta complicat, ja que **posseeixen patrons rígids de conducta**. Totes estes circumstàncies fan que es produïsquen una sèrie de **canvis emocionals i de caràcter** que poden fins i tot arribar a diversos trastorns psicopatològics.
- Moltes i molts adolescents estan un poc en la cohibició. I atés que els canvis físics i emocionals són dràstics, també solen ser molt sensibles sobre si mateixes, atés que estan creant la seua pròpia autoestima.

Per a la relació amb l'adolescent s'han de tindre en compte algunes **consideracions** importants:

- »» Sempre cal estar **oberts** al diàleg, totes les coses i tots els temes es poden discutir. En cap cas es pot trencar la comunicació.
- »» Per a la persona adolescent els seus problemes són **reals** i molt importants. Cal intentar **comprendre**, encara que a l'adult li coste.
- »» Evitar frases lapidàries com "estàs insuportable" "No hi ha qui t'aguante". Això no fa més que augmentar el sentiment de **no ser comprés** que té l'adolescent.
- »» Comprendre que l'adolescent **es mou** en el món de hui. **No comparar** amb les nostres vivències «quan jo tenia la teua edat...» llavors la vida era molt diferent.
- »» **Confiar-hi**, donar-li **seguretat** i a poc a poc anar augmentant el seu sentit de la **responsabilitat**. Per exemple, si se li prohibeix rotundament fumar, hi ha grans possibilitats que ho faci, encara que només siga per a mantindre la seua postura i provar la cosa prohibida. Si se li exposen clarament els perills i les possibles conseqüències i se li dona llibertat de triar, possiblement, optarà per no fer-ho.

ACCIONS

Per a dur a terme l'activitat de la Bústia de Veu, s'aconsella i recomana dur a terme les següents accions:

»»» Treballar en sessions en les hores de tutoria

Entenem que la Tutoria té com a propòsit en l'educació secundària fomentar en el grup **vincles de diàleg, reflexió i acció**, amb la finalitat d'enfortir la interrelació amb l'alumnat respecte a l'acompliment acadèmic, les relacions de convivència i la visualització del seu projecte de vida. Per això, es considera un **espai important per a conscienciar de la importància d'esta ferramenta**, la seua confidencialitat i el correcte funcionament.

»»» Incorporar les assemblees a l'aula

Esta estratègia fomenta la **pertinença, la comunicació i la participació activa dels i de les alumnes**. A més, ajuda al desenvolupament de competències comunicatives com l'expressió oral, el debat, l'escolta activa, la negociació i el consens. Les assemblees es fonamenten en la base de l'aprenentatge dialògic. Per això, és clau **este tipus d'acció** per a treballar unes certes propostes, denúncies o iniciatives que puguin eixir en la bústia.

A l'hora d'implementar esta activitat hi ha algunes **pautes importants** per a tindre en compte:

- Dialogar i debatre d'una manera ordenada, respectant les diferents opinions.
- Expressar les seues idees, suggeriments, pors, sentiments i desacords.

- Argumentar les seues idees a la resta de la classe.
- Treballar l'assertivitat i fomentar l'empatia.
- Treballar la capacitat de negociació, d'arribar a consens...

»» Informar, conscienciar i difondre sobre el funcionament de la Bústia de Veu

Esta serà la clau perquè aquesta acció es pose en funcionament i siga una eina útil. És necessari posar l'accent en esta acció, sobretot al principi perquè l'alumnat participe i puguen fer d'aquesta eina un espai segur on poder compartir els seus dubtes, problemàtica i inquietuds.

En 1r i 2n curs de l'ESO, esta difusió s'ha de realitzar a través dels i les tutors en les classes de tutoria. És en eixe espai on es presentara la Bústia de Veu , la seua funció i objectiu, i com s'abordaran els temes després de rebre les seues primers cartes i missatges, pot ser un bon moment per a estipular normes d'ús i confidencialitat.

Per a 3r i 4t curs de l'ESO i FP Bàsica la difusió es realitzarà a través de cartelleria que s'adjunta en este dossier i l'explicació d'estos a través dels i les tutors. Aquests cartells estaran disposats en un lloc visible a l'aula.

DESCRIPCIÓ

- 1 En la guia s'adjunta unes plantilles per a poder muntar la bústia amb les indicacions necessàries
- 2 Imprimir esta plantilla en A3 (recomanat cartolina)
- 3 El muntatge es pot plantejar com a activitat d'aula en horari de tutoria per a fer partícip a l'alumnat des del primer moment
- 4 Cada aula disposarà de la seua bústia assisteix
- 5 El professorat que tutoritza l'aula serà el responsable de col·locar i revisar la bústia
- 6 Les bústies es col·locaran de manera estratègica, seran espais on es podran exposar casos, sol·licitar ajuda, fer suggeriments, reportar problemes de manera anònima relacionats amb qualsevol situació que fomenti l'absentisme escolar. Així com qualsevol situació que no afavorisca la convivència escolar i que pugui requerir la intervenció de persones adultes
- 7 El buidatge d'aquestes bústies podrà ser setmanal o mensual, el professorat que tutoritza al grup la persona encarregada del buidatge i mètode de funcionament.

8

Les notes podran ser confidencials, es recomana mantindre eixa confidencialitat quan es necessite per a poder ser un espai on s'expressen lliurement.

9

La manera de treballar aquestes propostes, reflexions, denúncies o millores s'especifiquen en l'apartat d'accions, la persona encarregada pot proposar altres espais o maneres de realitzar-lo.

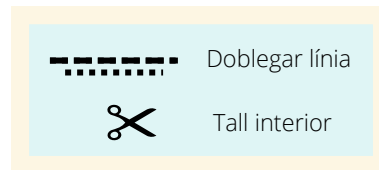
10

Amb l'objectiu de donar coherència a l'ús de la **Bústia de Veu** amb el tema d'absentisme el professorat podrà de **manera transversal realitzar en horaris de tutories assemblees, debats, dinàmiques o activitats relacionades amb el tema**. Per això des de la pàgina web del **PAEM** s'ofereix un **banc de recursos** molt útils per al seu desenvolupament que poden utilitzar:

<https://educacio-valencia.es/es/banco-de-recursos/>

ANNEX II

1r i 2n curs d'Educació Secundària Obligatòria

1

Pas 1

Retalla la plantilla llevant les parts restants de color blanc

2

Pas 2

Realitza un tall interior (✂) per a crear la boca de la bústia

3

Pas 3

Doblega les línies discontinúes per a ajuntar les pestanyes de la bústia

4

Pas 4

Pega cada pestanya per a formar la bústia

5

Pas 5

Per a poder obrir més endavant la bústia es recomana pegar les comportes amb massilla adhesiva o un altre material

